

Z černé do zelené

Příspěvek k projektu Nové trendy ve výuce předmětů zaměřených na udržitelnost – NEWTEC v rámci programu Vzdělávání Fondů EHP 2014-2021

Původ norského proaktivního přístupu k aplikaci Green Energy

Norský ropný fond

Výnosy z ropy poslední roky klesají, přesto bohatství Norů roste. Po více než dvaceti letech těžby, bylo rozhodnuto, že zisky z těžby budou investovány do Norského ropného fondu. Hodnota státního fondu je dnes v přepočtu cca 30 bilionu Kč, více než 5,6 mil. Kč na hlavu každého občana a výnosy fondu vysoce převyšují vložené peníze

Původ bohatství

V roce 1969 objevila firma Ekofisk výnosné ropné pole - norské energetické dobrodružství začalo. Výroba byla zahájena 15. června 1971 a v následujících letech došlo k řadě dalších zásadních objevů. Shelf byl postupně otevírán a v každém licenčním kole byl udělen pouze omezený počet bloků. V roce 1972 vznikl Statoil a byl stanoven princip 50 % účasti státu na každé výrobní licenci.

Investice

Peníze ve fondu jsou určeny na horší časy a pro budoucí generace a mají zemi ochránit před případným nečekaným výkyvem cen ropy a plynu. Vláda smí ročně utratit jednotky procent financí ve fondu, většinu na důchody, zbylé finance podporují ekonomiku, dotují zemědělství, stavbu podmořských tunelů, ale také umožňují realizovat investice do zelených řešení.

Příjmy země z těžby a fondu mají i své stinné stránky.

Bohatství podporuje růst cen. Stát se zdráhá uskutečnit reformy nebo snížit dotace, které jsou jinde nemyslitelné. Dotace např. mohou tvořit až 70% příjmu zemědělců, podporují se kulturní domy, bezplatně fungující komunitní kina a knihovny a bezplatný systém lékařské péče.

Až pětina obyvatel je příjemcem nějaké sociální dávky či podpory.

Systém sociálního zabezpečení a veškerá opatření jsou extrémně nákladná a v Norsko vykazují jedno z nejvyšších daňových zatížení na světě.

